

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی خودگرایی و دیگرگرایی روان شناختی و تبیین دیگرگرایی خداسو

محل انتشار:

فصلنامه اخلاق، دوره 17، شماره 43 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 36

نویسندگان:

محمدرضا سالاری فر - هیات علمی گروه خانواده پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

میر مهدی موسوی اصل - سطح ۳ حوزه علمیه قم محقق همکار گروه روانشناسی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

محمود اصفهانیان - دانشجوی دکتری جامعه المصطفی رشته قرآن و علوم گرایش روانشناسی

خلاصه مقاله:

این پژوهش با هدف بررسی تطبیقی خودگرایی و دیگرگرایی روان شناختی و تبیین دیگرگرایی خداسو انجام گرفته است. طبق خودگرایی روان شناختی، انسان ها کاری را جز برای تامین منافع خود انجام نمی دهند و حتی هنگام کمک به دیگران و فداکاری نیز در ورای این انگیزه دیگرگرا، منافع شخصی نهفته است. روش این تحقیق، توصیف و تحلیل منابع خودگرایی و دیگرگرایی روان شناختی است. همچنین، منابع اسلامی با روش تفسیری و فهم احادیث بررسی شد. بر اساس یافته های تحقیق، شش دسته از دلایل خودگرایان برای نفی دیگرگرایی قانع کننده نیستند که عبارت اند از: ۱. تفسیر مجدد انگیزه ها؛ ۲. مالکیت شخصی؛ ۳. استدلال لذت گرایانه؛ ۴. خودفریبی؛ ۵. انگیزش تربیت اخلاقی؛ ۶. خودکاو. به علاوه، دلایل دیگرگرایان و عمدتاً باتسون برای اثبات دیگرگرایی با روش تجربی کفایت نمی کند. بر اساس نظر اندیشمندان اسلامی، مهم ترین راهکار برای رفع این مشکل، پذیرش توأمان خود طبیعت گرا و خود اخلاقی و الهی برای انسان است. از طرفی، از منابع اسلامی، سه نوع انگیزه برای معتقدان به خدا به دست آمد: خودگرا، دیگرگرا و خداسو. سپس با توجه به این تقسیم بندی، انگیزه های انسان و وجوه مختلف آن تبیین و در نهایت، دیگرگرایی خداسو به عنوان تبیین جامع تر برگزیده شد. در نتیجه، بسیاری از دلایل خودگرایی به خود الهی یا اخلاقی انسان مربوط می شود که در واقع، دیگرگرایی است.

کلمات کلیدی:

خودگرایی روان شناختی، دیگرگرایی روان شناختی، دیگرگرایی خداسو، روان شناسی اخلاق، نگاه اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1452750>

